

Treev Ártmemeke

ju. 60r.

BUDAPEST FŐVÁROS XVI. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐJE

Észrevételek a Közbeszerzési Szabályzathoz

1. 1/3. ponthoz:

Az első bekezdés azt tartalmazza, hogy az éves közbeszerzési tervet legkésőbb minden év **április 15-ig** kell elkészíteni, ugyan-ezen pont végén pedig az szerepel, hogy az éves **költségvetési rendelet elfogadását követő 5 napon belül**. Ez a két különböző dátum mindenképpen ellentmondásos, különösen akkor, ha figyelembe vesszük, hogy az utóbbi nem fix időpont. Az államháztartásról szóló, többször módosított 1992. évi XXXVIII. törvény (Áht.) 71. §-ának (1) bekezdése szerint az éves költségvetési rendelet tervezetét legkésőbb **február 15-ig** köteles a polgármester benyújtani, a képviselő-testület pedig 30 napon belül, tehát **március 15-ig** elfogadni. E határidők pontos betartása esetén tehát **március 20-a** a legkésőbbi dátum. Ezt követi még a képviselő-testületi *jóváhagyás*, amely esetleg április 15-e körül történhet, de ez nem azonos a terv **elkészítésével**. A nyilvánvaló ellentmondás miatt nem tartom kizártnak azt, hogy 2005-re kívántak az általánostól eltérő határidőt megállapítani; ha ez így van, akkor viszont konkrétan kellett volna erről rendelkezni. Megjegyzem, hogy az 5. § a Kbt. 401. §-ának (4) bekezdése értelmében csak 2005. január 1-jén lép hatályba, tehát az idei évre nem kell tervet készíteni. A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény (Kbt.) a közbeszerzési tervvel kapcsolatban az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

A közbeszerzések és a közbeszerzési eljárások tervezése és előkészítése

5. § (1) A 22. § (1) bekezdésében meghatározott ajánlatkérők - kivéve az V. és a VII. fejezet szerint eljáró ilyen ajánlatkérőket, valamint a központosított közbeszerzés során az ajánlatkérésre feljogosított szervezetet - a költségvetési év elején, lehetőség szerint április 15. napjáig éves összesített közbeszerzési tervet (a továbbiakban: közbeszerzési terv) kötelesek készíteni az adott évre tervezett közbeszerzéseikről. A közbeszerzési tervet az ajánlatkérőnek legalább öt évig meg kell őriznie. A közbeszerzési terv nyilvános.

(2) A közbeszerzési terv elkészítése előtt az ajánlatkérő indíthat közbeszerzési eljárást, amelyet a tervben szintén megfelelően szerepeltetni kell.

(3) A közbeszerzési terv nem vonja maga után az abban megadott közbeszerzésre vonatkozó eljárás lefolytatásának kötelezettségét. Az ajánlatkérő továbbá a közbeszerzési tervben nem szereplő közbeszerzésre vagy a tervben foglaltakhoz képest módosított közbeszerzésre vonatkozó eljárást is lefolytathatja, ha az általa előre nem látható okból előállt közbeszerzési igény vagy egyéb változás merült fel. Ezekben az esetekben a közbeszerzési tervet módosítani kell az ilyen igény vagy egyéb változás felmerülésekor, megadva a módosítás indokát is.

(4) Az ajánlatkérő köteles a Közbeszerzések Tanácsa vagy az illetékes ellenőrző szervek kérésére a közbeszerzési tervét megküldeni.

2. 11/2 ponthoz:

A közbeszerzések értékhatárát tartalmazó mellékletben több hiba van.-A nemzeti értékhatárok közül kimaradt a **szolgáltatási koncesszió**, ennek határa 25.000.000 Ft.

Az „egyszerűsített” eljárás neve helyesen „egyszerű”, és időtartama 2004. január 1-jétől **2005.** december 31-ig terjed (nem 2004.).

402. § (1) E törvény VI. fejezete alkalmazásában a nemzeti közbeszerzési értékhatár 2004. január 1-jétől 2004. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 25 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 60 millió forint;
- c) építési koncesszió esetében: 100 millió forint;
- d) szolgáltatás megrendelése esetében: 15 millió forint;
- e) szolgáltatási koncesszió esetében: 25 millió forint.

(2) E törvény VI. fejezete alkalmazásában a nemzeti közbeszerzési értékhatár 2005. január 1-jétől 2005. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 25 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 70 millió forint;
- c) építési koncesszió esetében: 100 millió forint;
- d) szolgáltatás megrendelése esetében: 20 millió forint;
- e) szolgáltatási koncesszió esetében: 25 millió forint.

.....

(4) E törvény negyedik része alkalmazásában az egyszerű közbeszerzési eljárás értékhatára 2004. január 1-jétől 2005. december 31-ig:

- a) árubeszerzés esetében: 2 millió forint;
- b) építési beruházás esetében: 10 millió forint;
- c) szolgáltatás megrendelése esetében: 2 millió forint.

3. 11/22 ponthoz:

A tervezet szerint a Polgármester **három fős állandó** bizottságot hoz létre a Polgármesteri Hivatal köztisztviselői közül, meghatározva három különböző típusú szakértelmet (közbeszerzési, pénzügyi, a közbeszerzés tárgya szerinti). Tekintettel arra, hogy a harmadiként említett szakértelem iránti igény értelemszerűen *változó*, ezért úgy lenne szerencsés a megfogalmazás, hogy a háromtagú bizottság két állandó tagja a közbeszerzési és a pénzügyi szakértelemmel rendelkező köztisztviselő, míg a harmadik a valamennyi lehetséges szakterületről megbízott egy-egy köztisztviselő közül az éppen „aktuális” szakember. Ezt a megoldást azért tartom indokoltnak, hogy az ő megbízatásuk is állandó (és előzetes) legyen, ne pedig ad hoc jellegű, csak az eseti eljárások során megfelelően „váltják” egymást.

4. W/5. ponthoz:

Véleményem szerint célszerű lenne az ajánlati felhívás összeállításába is bevonni az előbb említett háromtagú állandó bizottságot - a Polgármester vezetése mellett -, hiszen már ezen szakaszban is szükség van a megfelelő szakértelemre. Egy jól kidolgozott ajánlati felhívás nagyban hozzájárulhat a közbeszerzési eljárás eredményes lefolytatásához, vagy az esetleges (később tárgyalandó) kárterítési felelősség érvényesítéséhez.

Az eljárásban olyan fontos funkciója van az ajánlati felhívásnak, hogy indokoltnak tartom a megfelelő törvényi szövegrészletet beépíteni Szabályzatunkba:

299. § (2) Az ajánlattételi felhívásnak legalább a következőket kell tartalmaznia:

- a) az ajánlatkérő nevét, címét, telefon- és telefaxszámát (e-mail);
- b) a közbeszerzés tárgyát, illetőleg mennyiségét, a közbeszerzési műszaki leírást, illetőleg a minőségi követelményeket, teljesítménykövetelményeket;
- c) a szerződés meghatározását;
- d) a szerződés időtartamát vagy a teljesítés határidejét;
- e) a teljesítés helyét;
- f) az ellenszolgáltatás teljesítésének feltételeit, illetőleg a vonatkozó jogszabályokra hivatkozást;
- g) az ajánlatok bírálati szempontját;
- h) az alkalmassági követelményeket és a 69. § (2) bekezdésében foglaltakat;
- i) a hiánypótlás lehetőségét vagy annak kizárását;
- j) az ajánlattételi határidőt;
- k) az ajánlat benyújtásának címét;
- l) az ajánlattétel nyelvét (nyelveit);
- m) az ajánlat(ok) felbontásának helyét, idejét;
- n) annak meghatározását, hogy az eljárásban lehet-e tárgyalni, vagy a benyújtott ajánlatokat tárgyalás nélkül bírálják el;
- o) ha az eljárás tárgyalásos, a tárgyalás lefolytatásának menetét és az ajánlatkérő által előírt alapvető szabályait, az első tárgyalás időpontját;
- p) a szerződéskötés tervezett időpontját;
- q) az ajánlattételi felhívás feladásának, illetőleg megküldésének napját.

5. 111/6. és 7. pontokhoz:

Az előző pontban kifejtett érvekhez hasonlóan javaslom a háromtagú állandó bizottságnak a dokumentáció és a kapcsolódó kiegészítő tájékoztatás elkészítésében való aktív közreműködése kimondását. Itt jegyzem meg, hogy az érintett köztisztviselők felelőssége olyannyira közvetlen és adott esetben súlyos lehet, hogy nem szabad „megspórolni” a látszólag részletszabályok akár többszöri megismétlését sem!

6. Hl/8. ponthoz:

A pontból teljes egészében kimaradt az „állítmány”, így az érthetetlen. A hivatkozott törvényi rendelkezéseknek az ajánlatkérők szemszögéből nézve negatív tartalma miatt valószínűnek tartom, hogy itt valamiféle „szankció” alkalmazásáról lehet szó, csak a tervezet készítője kifejejtette annak leírását.

59. § (5) A biztosítékot vissza kell fizetni

a) az ajánlattevők részére az ajánlati felhívás visszavonását, ajánlatának érvénytelenné nyilvánítását, illetőleg az eljárás eredményének kihirdetését követő tíz napon belül;

b) a nyertes ajánlattevő, valamint - a 91. § (2) bekezdése szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlattevő részére a szerződéskötést követő tíz napon belül, kivéve, ha a biztosíték az ajánlati felhívás szerint a megkötött szerződést biztosító mellékkötelezettséggé válik.

(6) Ha az ajánlatkérő az eljárásban való részvételt biztosíték adásához kötötte, a pénzben teljesített biztosíték kétszeres összegének, egyéb esetekben a biztosíték mértékének megfelelő összeg tíz napon belüli megfizetésére köteles

a) az ajánlattevők részére, ha az eljárás eredményét az ajánlati felhívásban megjelölt vagy a módosított eredményhirdetési időpontig nem hirdeti ki;

b) a nyertes ajánlattevő, valamint - a 91. § (2) bekezdése szerinti esetben - a második legkedvezőbb ajánlattevő részére, ha a szerződést nem köti meg.

8. 111/12 ponthoz:

Tekintettel arra, hogy az ajánlatok felbontásáról, ismertetéséről, az érvénytelen ajánlatokról és a kizárt ajánlattevőkről készített jegyzőkönyvet valamennyi pályázó megkapja, így különös gondot kell fordítani az abban szereplő adatokra abban a tekintetben, hogy azok nem képeznek-e üzleti titkot, vagy érintenek-e személyiségi jogokat

9. 111/15. ponthoz:

Nagyon helytelennek tartom azt, hogy az ajánlatban lévő „nyilvánvaló számítási hiba” kijavítása a bíráló bizottság feladata. Semmi sem indokolja, hogy az **ajánlattevő helyett** bárki más végezze el az általa elkövetett hiba kijavítását, különösen nem ilyen kényes természetű ügyekben. Ki dönti el, hogy mi a nyilvánvaló hiba, s az eljárásban résztvevő többi pályázó utólag könnyen illetheti a bizottságot részrehajlás vádjával, különösen akkor, ha éppen a kijavított ajánlat lesz a győztes, és a javított adat kihatott a végeredmény alakulására! Nem szabad ennyire „kiszolgálni” az ajánlattevőket!

10. 111/18. ponthoz:

Helytelennek tartom azt a kitétel, hogy a bíráló bizottság „a legrövidebb időn belül” köteles elbírálni a beérkezett ajánlatokat. Ebben a

vonatkozásban miért hagyja figyelmen kívül a tervezet az ajánlati felhívást, melyben nyilvánvalóan szerepelnie kell az elbírálás konkrét napokban meghatározott határidejének?! Ismét hangsúlyozom a bíráló bizottságban résztvevő köztisztviselők rendkívül nagy felelősségét, ezért semmiképpen sem szabad belehajszolni őket egy elkapkodott, felületes döntésbe, mert utóbb, „baj” esetén joggal fognak hivatkozni egy ilyen külső körülményre. Az elbírálásra megszabott - már az ajánlati felhívásban is szereplő - ésszerű határidő viszont őket is kellően orientálja, az elvégzendő feladatokat az egyéb munka mellett jól tudják programozni stb.

Véleményem szerint az írásbeli szakvéleményt a bíráló bizottság tagjainak önállóan, külön-külön kell elkészíteniük (majd ezeket lehet összegezni). Lehet, hogy a tervezet készítője is így gondolta (többes számban szerepelnek a bírálati lapok), de jobb, ha a szöveg egyértelmű. Az önálló lapoknak különösen eltérő vélemények esetén van nagy jelentőségük, s akkor, ha a későbbiek során, jogorvoslati eljárásban esetleg elmarasztalják önkormányzatunkat. A kártérítési felelősség tekintetében mentesülnie kell a felelősségre vonástól annak a köztisztviselőnek, aki a rossznak bizonyult többségi döntéssel nem értett egyet, de véleményével kisebbségben maradt.

A kártérítési felelősség fontosságára való tekintettel célszerűnek tartom ide idézni a köztisztviselők jogállásáról szóló, többször módosított 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) vonatkozó rendelkezését, és a hozzáfűzött kommentár egy rövid részletét.

Kártérítési felelősség

57. § (1) A köztisztviselő a közszolgálati jogviszonyából eredő kötelezettség vétkes megszegésével okozott kárért kártérítési felelősséggel tartozik.

(2) Gondatlan elkövetés esetén a köztisztviselő háromhavi illetménye erejéig, a tartósan külföldön foglalkoztatott köztisztviselő - a külszolgálati alatt - három havi ellátmánya erejéig felel, amennyiben

- a) a közigazgatási szerv gazdálkodására vonatkozó szabályok súlyos megsértésével,
- b) az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával vagy hiányos teljesítésével
- c) hatósági intézkedés során a jogszabályok megsértésével

kárt okozott, vagy a kár olyan - jogszabályba ütköző - utasítása teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított köztisztviselő előzőleg a figyelmét felhívta.

A köztisztviselő kártérítési felelősségének jogi megítélése

A köztisztviselő anyagi felelőssége szabályozásának az a rendeltetése, hogy a köztisztviselőt kár megelőzésére nevelje, ha pedig a közigazgatási szervet mégis kár érné, hozzájáruljon a felmerült kár részbeni vagy egészbeni megtérüléséhez. Ennek biztosítására vétkességi alapon működő sajátos közszolgálati kártérítési felelősségrendszer alakított ki a jogalkotó általános érvénnyel, amelyet a vagyonkezelés különös, vétkességtől függetlenül funkcionáló felelősségi rendszerével egészített ki.

A köztisztviselő vétkességén alapuló felelősségének alapkérdései

A köztisztviselő a közszolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért anyagi felelősséggel tartozik. A felelősség érvényesítésének nélkülözhetetlen eleme, hogy

- közszolgálati jogviszonyból eredő kötelezettség megszegését állapítsanak meg;
- a közigazgatási szerv megkárosítása következék be;

- *okozati összefüggés álljon fenn a közszolgálati jogviszonyból eredő kötelezettség megszegése és a kár bekövetkezése között;*
- *legyen bizonyított, hogy a közszolgálati jogviszonyból eredő kötelezettség megszegésében a köztisztviselő vétkes.*

11. 111/192 ponthoz:

Az eljárást lezáró döntés meghozatalára jogosult testületre vonatkozó alternatív javaslatokkal kapcsolatos észrevételem indoka hasonló a 2.2 ponthoz kifejtettekhez. A kétféle - ad hoc vagy állandó - bizottság azonos létszáma (5 fő) egyébként logikai ellentmondásban áll az előterjesztésben foglaltakkal. Az előterjesztés véleményem szerint helyesen utal arra, hogy az állandó bizottság tagjait úgy kell kiválasztani, hogy minden szakterület kapjon képviselőt. Ebből az következik, hogy ennek a formációnak a létszáma **na-gyobb** legyen, mint az esetenként választandó ad hoc bizottságnak. Azt javaslom, hogy az állandó bizottság *7 tagú*, az ad hoc bizottság pedig *3 tagú* legyen.

12. 111/194 ponthoz:

Az eljárást lezáró döntés meghozatalára jogosult személy (polgármester) felelősségére vonatkozóan egyértelműen vannak törvényi rendelkezések: a polgármesteri tisztség ellátásának egyes kérdéseiről és az önkormányzati képviselők tiszteletdíjáról szóló, többször módosított 1994. évi LXIV. törvény 6-8. §-ai; ezek közül itt a kártérítési felelősség szabályait idézem:

8. § (1) A polgármester a tisztségéből eredő kötelezettségének vétkes megszegésével okozott kárért anyagi felelősséggel tartozik.

(2) Szándékos károkozás esetén a polgármester a teljes kárt köteles megtéríteni.

(3) Gondatlan károkozás esetén a polgármester egyhavi illetménye, illetőleg tiszteletdíja erejéig felel. Három havi illetménye, illetve tiszteletdíja erejéig felelős a polgármester, amennyiben

- a) a gazdálkodásra vonatkozó szabályok súlyos megsértésével,
- b) az ellenőrzési kötelezettség elmulasztásával vagy hiányos teljesítésével,
- c) hatósági intézkedés során a jogszabályok megsértésével okozott kárt, vagy
- d) a kár olyan jogszabályba ütköző utasítása teljesítéséből keletkezett, amelynek következményeire az utasított előzőleg felhívta a figyelmét.

A bizottságban (akár állandó, akár ad hoc) résztvevő önkormányzati képviselők *felelősségének* olyan típusú szabályairól nem tudok, amely valamely „rossz” döntésben való részvételükért közvetlen szankcióval sújtaná őket. Jó lenne, ha ilyenről az előterjesztő valamilyen konkrétumot mondana a tervezetben szereplő általánosság (hatályos jogszabályoknak megfelelő felelősséggel tartoznak) helyett.

13. HI/20, ponthoz:

Az eljárás nyertesének esetleges visszalépésekor a következő legkedvezőbb ajánlatot tett pályázónak nyertesként való kihirdetése logikus, de az utólagos „kozmetikázás” gyanújának elhárítása érdekében elő kellene írni, hogy a bíráló bizottság a már említett jegyzőkönyvben minden esetben köteles a rangsorolást feltüntetni (amikor még nem tudja a majdani visszalépést). Az eljárás komolyságának megőrzése céljából helyesnek tartanám azt is kimondani, hogy az első és a második helyezett visszalépése esetén az eljárást **eredménytelennek** kell nyilvánítani, a harmadik helyezett tehát már nem lehet „győztes”.

14. 111/21. ponthoz:

Az eredményhirdetésnek az eredeti időponthoz képest **korábbi** időpontra való meghatározása esetén logikátlanak tartom „az eredeti határidő lejártá előtt legkésőbb 2 nappal ... a korábbi időpontról ... az összes ajánlattevőt ... tájékoztatni kell” megfogalmazást. Ha például **5 nappal** hozzák előre az eredményhirdetést, akkor erről a tényről csak **3 nappal később** fognak tudomást szerezni az érdekeltek, ami megkérdőjelezi előttük az eljárás tisztaságát. A helyes szabályozás az lenne, hogy külön-külön határoznák meg a határidőket, a halasztásnál maradhat a jelenlegi szabály, míg a korábbi időpontra való előrehozatal esetén ezen **új időpontot megelőző 2** (vagy 3) munkanappal kellene értesíteni az ajánlattevőket.

15. IN/24, ponthoz:

A tervezet szerint az eredményhirdetést követően elkészítendő összegzésben szereplő „bármely elírás” esetén az ajánlattevő kérheti annak kijavítását. Ezt a szabályt szigorúbban kellene megfogalmazni, kimondva, hogy ilyen javításnak csak akkor van helye, ha az nem érinti az eredményt.

Nem tartom kellően megalapozottnak az itt említett határidőt, egybevetve a HI/22, pontban írt határidővel. Az összegzés elkészítése igen fontos, érdemi aktus, a **2 munkanap** kevésnek tűnik, míg az egyszerű elírás kijavítására **7 napot** biztosítanak!

Egyetértek azzal, hogy az érvényes ajánlatot benyújtott, de nem nyertes pályázó jogosult tájékoztatást kérni a nyertes ajánlatának

fontosabb jellemzőiről, illetve az általa tett ajánlathoz viszonyított előnyeiről, hiszen így tudja megítélni az eljárás megalapozottságát. Fontosnak tartom viszont itt is annak rögzítését, hogy az ilyen kéreésre adandó tájékoztatás nem sérthet üzleti titkot.

Itt jegyzem meg, fogas kérdés az, hogy mi van akkor, ha az **ajánlattevő kifogása érinti** az eredményt.

16. V/1. ponthoz:

A közbeszerzési eljárások ellenőrzése - miként bármely más tevékenységé - nagyon fontos, de figyelembe kell venni az egyes területeken jellemző sajátosságokat. A közbeszerzési eljárások egyik ilyen specifikuma az, hogy viszonylag nagy az ún. munkafolyamatba épített ellenőrző mozzanatok száma, a másik pedig az, hogy gyakorlatilag erős az elsőszámú vezető (polgármester) aktív és közvetlen közreműködése, ennek megfelelően személyi felelőssége is; ez kellőképpen megjelenik a Szabályzat tervezetében. Már több vonatkozásban érintettem a bíráló bizottságban közreműködő köztisztviselők igen jelentős mértékű felelősségét, ezért ennek számonkérhetősége céljából feltétlenül garantálni kell azt, hogy sem a rendszeres, sem az eseti ellenőrzés nem irányulhat a folyamatban lévő közbeszerzési eljárások nyílt vagy burkolt befolyásolására!

17. V/2. ponthoz:

A mondat végét javaslom kiegészíteni: „.....**tájékoztatni kell!**”

Az előző pontban is érintettem a köztisztviselők felelősségét, ezzel összhangban szükségesnek tartom kiegészíteni a tervezetet azzal, hogy abban az esetben, ha egy jogorvoslati eljárásban a Közbeszerzési Döntőbizottság önkormányzatunkra nézve elmarasztaló határozatot hoz, akkor az esetleges kártérítési felelősségre vonáson túl, az adott eljárásban közreműködött bíráló bizottsági tag(ok) megbízását is vissza kell vonni!

E témakörhöz illeszkedik egy másik javaslatom. Közismert az az alapelv, hogy az a kívánatos, ha a jogok és kötelezettségek **egyensúlyban** állnak egymással. Ebben a Szabályzat-tervezetben a köztisztviselők tekintetében kizárólag a kötelezettségeikről, fegyelmi és kártérítési stb. felelősségükről van szó, jogaikról pedig semmi. Jól tudom, hogy igen kényes kérdés ez, de látni kell, hogy egy-egy sikeresen lebonyolított eljárás kimutatható módon akár

több millió forint „eredményt” hozhat az önkormányzatnak. Az is egy ősi alapigazság, hogy két azonos képességű munkatárs közül a valamilyen módon érdekeltté tett dolgozó összehasonlíthatatlanul nagyobb „hasznot hoz” a munkáltatójának, mint a csupán kötelességből „robotoló”. További érvet nem is kívánok itt felsorolni, de érdemes lenne elgondolkodni rajta.

Megjegyzem, hogy az eredeti határozati javaslatban a határidő helytelenül lett feltüntetve, hiszen a 30 nap a **végrehajtókra** vonatkozik. Továbbá meg kell nevezni a szabályzat elkészítéséért felelősöket.

Az fentiek miatt az előterjesztett határozati javaslat módosítását indítványozom a következőkben:

Határozati Javaslat:

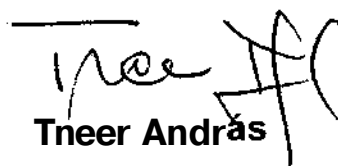
..72004. (IV. 20.) A Budapest Főváros XVI. Kerületi Önkormányzat Képviselő-testülete intézkedésre kéri fel a Polgármestert az önkormányzati intézmények vezetői, illetőleg a Polgármesteri Hivatal jegyzője felé, hogy azok saját beszerzéseikhez készítsék el a közbeszerzési szabályzataikat, jelen határozat keltétől számított 30 napon belül.

Felelős: Dr. Szabó Lajos Mátyás polgármester

Határidő: azonnal

(elfogadása minősített szótöbbséget igényel)

Budapest, 2004. április 20.

Tneer András